

Jaarverslag BLWG 2010

In het jaarverslag wordt onderscheid gemaakt tussen de verenigingsactiviteiten en de projectorganisatie van het bureau. De verenigingsactiviteiten worden door bestuursleden en vrijwilligers uitgevoerd.

De Vereniging

Activiteiten voor leden

De BLWG heeft in 2010 in totaal 29 eendagsexcursies georganiseerd: 19 voor mossen en 10 voor korstmossen.

De jaarlijkse werkdag in Amersfoort bestond dit jaar net als vorig jaar uit twee delen. Tijdens een korte excursie werden 's ochtends in het veld mossen verzameld die 's middags met de binoculair en microscoop werden gedetermineerd. Er waren circa 30 deelnemers. De lezingendag in maart werd voor het eerst in Naturalis in Leiden gehouden. Daarbij waren zo'n 90 mensen aanwezig.

Het voorjaarsweekend werd gehouden in Bad Bentheim en trok circa 25 deelnemers. Het najaarsweekend vond plaats op Schiermonnikoog, waar 12, voornamelijk lichenologen, aanwezig waren. In 2010 vond het tweejaarlijkse zomerkamp plaats in de Franse Alpen, met 29 deelnemers.

Tijdschriften & Nieuwsbrieven

Van Buxbaumiella verschenen de nummers 86, 87 en 88. De BLWG nieuwsbrief verdween, en verenigingsnieuws en activiteiten worden in Buxbaumiella opgenomen. Lindbergia verscheen in 2010 niet. Omdat het gevaar bestond dat het doek voor Lindbergia zou vallen, wordt door het bestuur en de redactie voorgesteld om het blad in 2011 als elektronisch open access tijdschrift voort te zetten. Dit houdt in dat er geen abonnementsgeld voor Lindbergia meer wordt gevraagd en de artikelen gratis beschikbaar worden.

In 2010 zijn drie digitale nieuwsbrieven verschenen in samenhang met het verschijnen van Buxbaumiella. De digitale nieuwsbrief heeft een groeiend aantal van 420 abonnees (+50) die deels geen BLWG-lid zijn maar wel op de hoogte willen blijven van nieuws over mossen en korstmossen.

Bestuur en leden

Het bestuur vergaderde twee maal. Voor het eerst werd de ledenvergadering tijdens de lezingendag in maart gehouden. Daardoor was de opkomst veel hoger en kon er door de kortere tijd efficiënter vergaderd worden.

Het aantal leden van de werkgroep daalde van 426 naar 414. We betreuren het overlijden van 4 leden (J. Velt te Hilversum, P.H.L. Spee te Enschede, J.M. Bekker te Lochem, en L. Andriessen te Herk-de-Stad België).

In 2010 werd voor het eerst de "J.J. Barkman prijs voor Veldbryologie" uitgereikt, aan Chris Buter, voor zijn ruim 20 jaar geleverde inspanningen bij het inventariseren van mossen, het coördineren van zijn mossenwerkgroep in westelijk Brabant en de totstandkoming van twee mossenboeken.

Databank en projecten

Bureau en projectmedewerkers

In 2010 werkte Laurens Sparrius voor 0,45 fte als coördinator voor de BLWG. De volgende freelancers werkten in 2010 voor de BLWG: André Aptroot (Korstmossen op dijken in Noord-Holland) en Melchior van Tweel (NEM Geel Schorpioenmos).

Databank

De BLWG is lidorganisatie van de Stichting Nationale Databank Flora en Fauna, waarin de databank en gegevens veilig zijn ondergebracht. Hiertoe heeft de BLWG samen met tien andere organisaties op 16 september een samenwerkingsovereenkomst getekend. Het samenvoegen van de databanken met natuurgegevens van de tien PGOs en enkele andere organisaties zorgt ervoor dat de gegevens toegankelijker worden en meer zullen worden gebruikt, voor zowel natuurbescherming als onderzoek en educatie.

In 2010 werd een recordaantal van 275168 waarnemingen aan de databank toegevoegd, waaronder veel gegevens uit eerdere jaren uit o.a. de provinciale epifytenmeetnetten (LON), korstmossenwaarnemingen van Maarten Brand en korstmossen uit de Landelijke Vegetatie Databank van Alterra. Door het bijeenbrengen van alle korstmossenwaarnemingen is nu voor het eerst duidelijk geworden welke delen van het land goed onderzocht zijn. Witte hokken voor korstmossen zijn toegevoegd aan het overzicht van witte gebieden voor mossen op de website. De databank bevat nu in totaal 1,56 miljoen waarnemingen, die beschikbaar worden gesteld via de Nationale Databank Flora en Fauna. Van de 300 km-hokken in het Meetnet Mossen zijn er nu 193 geïnventariseerd.

Een werkgroep bestaande uit Bart van Tooren, Rienk-Jan Bijlsma, Henk Siebel en Laurens Sparrius is eenmaal bijeen gekomen. Zij bewaken de kwaliteit van de databank. Dit met het oog op het verschijnen van een nieuwe verspreidingsatlas mossen rond 2013.

Onderzoek en advies

- De BLWG werkte verder aan het NEM Landelijk Meetnet Korstmossen, dat sinds 1999 loopt. In 2010 werd begonnen met de tweede herhalingsronde. Het is in verband met de overheidsbezuinigingen onduidelijk hoe het meetnet verder loopt na medio 2011.
- Voor het NEM Geel schorpioenmos werd dit mos op drie plaatsen in het land geteld.
- Binnen het VOFF-project Capacity Building wordt gewerkt aan een nieuwe veldgids voor korstmossen in duin, heide en stuifzand en wordt het organiseren van mossencursussen aangemoedigd onder de regionale werkgroepen. Als onderdeel van dit project zijn bij KNNV IJssel en Lek en de NJN korstmossencursussen gegeven. In de FLORON-nieuwsbrief heeft een oproep aan floristen gestaan om in het winterhalfjaar mossen te bestuderen.
- De BLWG leverde een bijdrage aan het tot stand komen van de Nationale Database Flora en Fauna door deelname aan een maandelijks overleg voor databankbeheerders, de codecommissie en het samenstellen van de soortenlijst van mossen en korstmossen.
- De BLWG heeft meegedaan aan een project van het Ministerie van LNV om waarnemers exoten (met name aangevoerde soorten) te laten melden.
- Met de Nederlandse Mycologische Vereniging en het Landelijk Informatiecentrum Kranswieren is de website www.verspreidingsatlas.nl gerealiseerd, waarbij de online-verspreidingsatlas van mossen en korstmossen is uitgebreid met paddenstoelen en kranswieren. Tevens is de beheeromgeving van het systeem aangepast zodat alle partijen zelf gegevens kunnen aanpassen.
- Voor Waterproef en Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier heeft de BLWG een evaluatie gemaakt van maatregelen om bij dijkverzwaringen natuursteen op kleine schaal te hergebruiken.

Website

De website van de BLWG breidt elk jaar een stukje uit. In 2010 werd de verspreidingsatlas uitgebreid met paddenstoelen en kranswieren en kreeg een eigen domeinnaam, www.verspreidingatlas.nl. Het aantal foto's van mossen en korstmossen groeit nog steeds, evenals het bezoekersaantal van de website.

Boeken

In 2010 heeft de BLWG een herdruk van het lespakket "Onderzoek doen met korstmossen en ammoniak" uitgegeven. Verder verscheen bij de KNNV Uitgeverij de Fotogids Mossen met foto's van bijna alle Nederlandse en Belgische soorten.

Publiciteit

De BLWG heeft een herdruk van de flyer gemaakt. De coördinator heeft december lezingen gegeven over het werk van de BLWG tijdens de VOFF-lezingendag over Citizen Science, en de Biodiversiteitsdag van de provincie Flevoland. In het najaar is een begin gemaakt met het schrijven van nieuwsberichten voor de website Natuurbericht.nl.

Samenwerking met andere organisaties

De BLWG is aangesloten bij Stichting VOFF, waarvoor drie maal de vergadering van het algemeen bestuur is bijgewoond. De BLWG is agendalid van Soortenbescherming Nederland.

In november 2010 is BLWG samenwerking met NCB Naturalis aangegaan om alle Nederlandse mossen te verzamelen voor dna-onderzoek. Hiermee hopen we eind 2011 meer te weten over de status van bepaalde kritische taxa en kan de databank worden aangevuld met detailgegevens van de groeiplaatsen van honderden zeldzame mossoorten.

Jan Pellicaan, secretaris

Verenigingsnieuws

Een nieuwe toekomst voor Lindbergia

Het tijdschrift Lindbergia, een gezamenlijke uitgave van onze werkgroep en de Scandinavische Nordic Bryological Society en technisch verzorgd door het Editorial Office in Lund, heeft een moeilijke tijd achter de rug, zowel financieel als wat betreft de instroom van manuscripten. De door ons al lang gewenste uitbreiding van het werkterrein van het tijdschrift met artikelen over lichenen heeft daarbij nog niet geholpen. Het werd tijd voor ingrijpende maatregelen.

In overleg tussen alle betrokkenen ligt er nu het voorstel van Petter Oscarson van het Editorial Office, om Lindbergia voortaan alleen nog in digitale vorm uit te brengen, via de website van het Editorial Office, en voor iedereen vrij toegankelijk te maken. Het wordt zo één van de eerste 'Open Access' tijdschriften over mossen en lichenen. Omdat er geen druk- en verzendkosten meer gemaakt hoeven te worden, kunnen de kosten zo aanzienlijk gereduceerd worden. Verder kan de vertraging die nu optreedt bij de publicatie van manuscripten vermeden worden door elk artikel dat klaar is meteen op de website te zetten. Daarnaast zijn er nog diverse andere voordelen te bedenken, zoals een discussieforum, publicatie van verslagen van symposia, en boek reviews. Daarover zullen we in de komende maanden verdere plannen uitwerken.

Het Editorial Office heeft al een tiental jaren ervaring met deze wijze van publiceren in de vorm van het tijdschrift Web Ecology – zie de homepage van dit tijdschrift: www.oikos.ekol.lu.se/wejrn.html

We verwachten dat Lindbergia op deze manier weer een belangrijke rol kan vervullen in de informatievoorziening rondom mossen en lichenen.

Contributie Lindbergia 2009 en 2010

Bent u abonnee, en hebt u voor 2009 en 2010 betaald, dan ontvangt u uw abonnementsgeld terug, tenzij u uitdrukkelijk aangeeft het bedrag te willen schenken aan de vereniging.